

VIBRACIÓ

Setmanari Catalanista Republicà

Catalunya, demostrà que és republicana; ara cal que demostrï amb més fermesa que mai, que és essencialment catalana.

ANY I

GIRONA, 1er D'OCTUBRE DE 1932

NUM. 35

Per actuar l'autonomia

A mitjans de mes quedarà vigent l'Estatut de Catalunya promulgat recentment, i el text estatutari serà llei fonamental de la República.

El procés d'elaboració del cos legal haurà acabat, deixant lloc que el seu contingut obri camins amplis i frescats a les possibilitats facultatives que constitueixen l'essència de l'autonomia catalana.

Tota l'obra d'actuació d'aquesta autonomia queda exclusivament a les mans dels catalans, al seu saber fer, a la seva intel·ligència, a la seva habilitat, al seu sentit de construcció. Tot això és dit fàcilment; el que costa és tenir la voluntat i la decisió d'implantar, actuant-les, totes les prerrogatives que ens concedeix la llei estatutària.

La tasca és, per la seva complexitat i pel seu volum, enorme. Fer-la depressa és fer-la amb risc de malmenar-la o amb perill d'error. Cal, doncs, fer-la ponderadament i sense neguits.

Però entre aquesta tasca n'hi ha una part que no té gaire espera. És l'adopció i l'exercici de la facultat lingüística, expressada per la categoria del nostre idioma vernacle d'ésser co-oficial amb la llengua castellana.

No seriem dignes de nosaltres mateixos; ni hauríem estat sensibles a l'imperatiu dels nostres deures; ni hauríem tingut fonament en les nostres aspiracions seculars, si ara no ens disposàvem a usar la vida ordinària del dret que ens autoritza a parlar i escriure en català.

L'exercici d'aquest dret — cal dir-ho ben alt una vegada per totes — no implica menyspreu a la llengua castellana, que mereix en un pla de llibertat per la nostra llengua, tots els respectes dels catalans i desvetlla encara el desig de ben posseir-la per a servir-nos en com instrument de cultura i d'utilitat. Per tant, cal que s'entengui ben entès, que l'ús de la nostra llengua no és exclusivisme, ni postergació de cap altra, sinó l'exercici d'una facultat tan alta com ho és la pràctica d'un dret natural, que solament el despotisme més antijurídic i la més obcecada prepotència podia negar, vexar i desconèixer.

Amb aquesta salvetat, començarem actuant l'Estatut, emprant la nostra llengua com l'única oficial en la nostra vida particular i pública.

Havem de catalanitzar la nostra vida pels quatre costats, i hem de catalanitzar la nostra correspondència, amical i familiar; les nostres notes i apunts íntims; la nostra comptabilitat casolana; els calendaris i els llibres de caixa; la subscripció a diaris i revistes; escollir els llibres que comprem i els que llegim els nostres familiars.

Havem de catalanitzar la nostra vida de relació, retolant en català els

establiments comercials o industrials; el nostre paper de cartes i factures; la comptabilitat dels nostres negocis i tots els documents de vida professional, i no intervenir en associacions on s'exclueixi la nostra parla.

Havem d'escriure en català no ja a les autoritats i corporacions de Catalunya, sinó que també a les de l'Estat, puix que podem fer-ho. Així hem de redactar les instàncies en català encara que ens costi una molèstia, i en català hem de cursar telegrams i telefonemes.

Els metges han de receptar en català; els arquitectes han de posar en català les llegendes dels plànols; els enginyers, els estudis i informes; els advocats, sobretot, els escrits judicials i parlar en català en vistes públiques.

Sols així donarem una sensació de poble digne de la llibertat que recobra i que sap fer ús adequat de la mateixa. Sols així rescabarem els greuges inferits a la llengua-mare i la compensarem de les vexacions, que per covardia nostra moltes vegades se li han comès.

I tot això sense fresses, que són risibles, i sense exageracions, que són malsanes. Catalanitzar de soca arrel tota la vida catalana és el nostre dret i el nostre deure. Fem-ho sense reparar esforç, com aquell que exercita la més normal de les funcions, sense incorreccions, que a les de bo menen i pel contrari, sense dimitir la deguda cortesia, distinta de la que malauradament manté moltes vegades ens ha servit d'excusa i de cobertora.

L'hora d'actuar l'Estatut s'acosta. Estiguem preparats i ben disposats a posar en aquesta patriòtica labor tota la carn a l'ast, amb fervor i amb il·lusió, i mentre honorem la llengua, la redimim de vilipèndis i li fem un homenatge immarcescible, posem els cinc sentits en completar la nostra actuació, meditant bé la conducta a seguir en la proximitat d'unes eleccions definitives per la nostra terra.

Escollir els homes que han d'estructurar la nova Catalunya i escollir-los bé, és el gran problema de l'hora present. Per a fer bona tasca en aquest sentit cal que sapiguem escollir els homes que millor reunixin la condició d'estimar Catalunya amb més honestetat i intel·ligència.

J. DE CAMPS I ARBOIX

CATALANS!

No ens cansarem d'insistir. Cal que tots, absolutament tots els rètols de Catalunya, sien redactats en català.

AL CIUTADÀ DESCONEGUT

El poble català té un altra diada gloriosa a afegir a les seves glorioses diades, la del 25 de setembre de 1932.

Aquelles jornades del nostre poble, en les que hom ens sent encisat i orgullós de formar-ne part; en les que, com mai, hom sent el goig de sentir-se català.

Les multituds que s'espesseixen per carrers i places, vibren d'emoció amb un instint finíssim de compensació i amb una actitud tan correcta civilitment, que són model i exemple per totes les multituds del món.

El poble, impersonal i multiforme, representat pel nostre incomparable ciutadà anònim, és el veritable heroi. El ciutadà desconegut, diríem, emprant una terminologia consagrada, és el que hauríem d'homenatjar amb tot vesclat de festa i el que hauríem de monumentalitzar en el lloc més privilegiat de Barcelona.

Ciutadà de Catalunya: Els homes de cor sensibles als bàtes del teu cor, han de coronar-te amb llorer i murtra, per la teva sevillesa menestral intel·ligent; per la teva bonhomia gloriosa; per la teva fervent adhesió a la terra que t'aguantia; per l'entusiasme que prodigues en els grans moments; pel civisme amb que et comportes.

Ciutadà anònim: salut i esperança!

VET ACÍ EL POBLE...

Diumenge, els amics castellans que foren hostes d'honor de Catalunya, estaven corpresos i encisats, per l'normitat de les explosions populars, per la grandesa dels actes celebrats en son honor, per la cordialitat que es vessava a dolls; per l'ordre, que mantenia més que la força pública, la civilitat dels catalans.

Al llarc de l'itinerari des de l'estació de França a la plaça de la República; en la plaça de la República al migdia; en el Palau Nacional de Montjuïc, a la tarda del diumenge, i en el Poble Espanyol, dilluns, cada català, del President al més modest obrer, podia redressar la testa, il·luminat l'esguard i dir a gran crit: Vet ací el nostre poble!

Amb goig ho haguèrem dit amb veu atronadora a Ortega i Gasset i Maura; a tots els necis que ens malparlen, i a tots els ignorants que ens odien.

Es aquest poble nostre un poble concirós? No veien com canta i dança.

Es aquest poble nostre un poble esquarterp? No veieu com vessa la seva emoció en transports d'entusiasme, joia i cordialitat.

Es aquest poble nostre un poble incapaç? No veieu amb quanta mesura es mou, amb quanta intel·ligència compren i amb quin dalit conveia el seu esperit.

Es aquest poble nostre ingovernable? No veieu l'ordre que regeix els seus passos... ni una baralla, ni un incident, ni un esabrupte!

Imagineu ara el què serà aquest poble, senyor de si mateig i aureolat de llibertats?

JA ENS HAN MORT

"El Gironès" ha fet la necròlogia d'Acció Catalana, sense recordar que

Catalunya vibra

Catalunya, tot Catalunya com un sol cos orgànic, rublert de joventut vibrà diumenge passat, empesa per la joia més sincera, més entusiasta i més justa que cap altre poble hagi sentit.

Catalunya, tot Catalunya ajuntà les mans en una formidable ovació, en honor dels il·lustres hostes que, portadors del missatge reconeixedor del nostre dret, representaven i eren l'ambaixada fraterna de tots els castellans liberals, d'aquells castellans que sobrepujant els prejudicis seculars de casta, tenen l'esguard fit a Europa i sembren el germen que en fructificar, posarà Ibèria al lloc que li correspon en el concert mundial de les nacions cultes.

Hem vist moltes vegades el poble al carrer exterioritzant la seva alegria. Hem viscut diverses vegades les emocions de la massa popular, perquè ens sorprengué l'espectacle que presenciarem del qual també forem part integral, però si bé és veritat que no ens sorprengué, no deixa, però, de colpir-nos l'emoció més corprenedora en copsar l'ànima d'aquella massa humana que, abrandida de ferm entusiasme, voltava el coixe dels dos presidents.

No era una multitud que complís un deure de cortesia; no era una massa humana badoquejant alegrement a l'entorn d'un espectacle poc vist; era el poble, el poble de veritat que espontàniament vibrava a l'impuls de la joia més intensa i tenia necessitat d'exterioritzar l'impuls irresistible de la seva alegria donant mostres de la seva vitalitat.

El poble, aquesta massa vivent incontrolable, parlà clarament a despit de les insidioses campanyes de la premsa d'"ordre". La seva veu clara i

precisa fou una ratificació contundent a la directriu seguida pels dirigents de la República. Una ratificació en plena consciència de la responsabilitat adquirida.

Les paraules lluminoses dels discursos trobaven fàcil acolliment, però les assenyades paraules de l'Avi "...I, sobretot, recordeu-vos-en bé amics meus; ara anem a construir un poble i ara hem de treballar per fer que Catalunya sigui digna de les llibertats que ha aconseguit"... també trobaven l'entusiasme d'una massa conscient i disposada a treballar perquè la pàtria sigui l'espill immaculat on s'emmirallin les nacionalitats ibèriques i el món enter.

Catalunya ha posat damunt les seves espatlles una càrrega de gegants; l'organització de la Catalunya autònoma reclama que cada ciutadà sigui un ferm pilar pel sosteniment de l'edifici de la pàtria. Els que no estiguin disposats a formar el quadro en defensa d'aquestes llibertats que ho diguin. Catalunya és prou gran i prou generosa per apartar de la seva ruta tota cosa que s'hi vulgui interposar; però si l'obstrucció persisteix, Catalunya és prou ferma per aixafar l'enemic que obstruïx la seva voluntat.

Catalunya és de tots els catalans i per tots els homes de bona voluntat. Catalunya no menysprearà l'esforç de ningú que batalli pel seu enaltiment; però si sota les meloses paraules d'una amistat interessada, hi ha un desig concupiscent de personalismes egoistes, cada ciutadà ha d'ésser i serà el braç justicier que vetllï per la pàtria.

LLUIS BOTA I VILLA

Mirador literari

JOCES FLORALS DE GIRONA

1932

Convocatòria

Poetes i prosadors de Catalunya i de totes les contrades on la nostra llengua és coneguda i estimada: Salut.

El Consistori dels Jocs Florals d'enguany a Girona us convida a prendre part en aquesta festa literària-musical que seguint ancestral costum se celebrarà a la nostra ciutat el dia 1er de novembre diada de Tots Sants, al Teatre Principal, a les cinc de la tarda.

CARTELLERA LITERÀRIA

I Flor Natural.— A la millor poesia que canti l'Amor. El poeta guanyador deurà fer-ne ofrena a la dama de la seva elecció, la qual proclamarà Regina de la Festa, farà lliurament dels altres premis als que en siguin guanyadors.

II Englantina. A la millor poesia que canti la Pàtria.

III Viola d'Or. A la millor poesia de calent religiós.

IV Premi de la Comissaria Delegada de la Generalitat de 250 pessetes al millor treball en prosa. Tema lliure.

V Premi de l'Ajuntament d'aquesta ciutat de 300 pessetes al millor treball històric, tema lliure, relacionat amb les comarques gironines.

VI Premi del senyor Governador civil de 150 pessetes al millor recull de proses inèdites.

VII Premi del Consistori dels Jocs Florals de 150 pessetes al millor recull de poesies inèdites.

CARTELLERA MUSICAL

VIII Premi de 150 pessetes a la millor sardana per a cobla. Tema lliure.

XIX Premi de 150 pessetes al millor aplec de cançons originals.

X Premi de 150 pessetes a la millor obra coral a veus soles (chor mixte).

ADVERTIMENTS

El Jurat concedirà altres premis a totes les composicions que en siguin mereixedores.

Les composicions inèdites s'enviaran amb plica i sense signatura, a nom del Secretari, a Avinguda Alvarez de Castro, 7, per tot el dia 20 d'octubre.

Quan aparegui el Veredicté el guanyador de la Flor Natural haurà de posar-se amb contacte amb el Consistori per a procedir a l'elecció de la Regina de la Festa.

Dels llibres publicats se n'hauran de remetre dos exemplars.

Dels treballs musicals caldrà acompanyar-ne una còpia per a piano.

Els treballs musicals premiats, seran executats el dia de la festa.

JURAT QUALIFICADOR

President, Joan Estelrich. Secretari, Jaume Arroyo. Vocals: Joaquim Pla, Miquel de Palol, T. Roig i Llop, A. Bulart i Rialp, i P. Francis Ayrol.

JURAT MUSICAL

President, Tomàs Sobrequés. Vocals: Francesc Casellas i Rvd. Ferran Fornis.

PEL CONSISTORI DELS JOCES FLORALS

President, Albert de Quintana Serra. Tresorer, Lluís Franquesa. Secretari, Jaume Arroyo. Vocals: Josep de Puig Surós i doctor Josep Casanovas.

Costa poc de donar a la multitud una bandera; com més llampant i més violada més seguidors tindrà. Però si el canvi de bandera no és un canvi d'esperit, què val?

NICOLAU D'OLWER

Primer Curset de gramàtica catalana

que començarà el dimarts dia 4 d'octubre a les 10 de la nit en el

Foment Catalanista Republicà

i seguirà el dimarts i divendres de cada setmana, constent de 8 lliçons, a càrrec del

Senyor Pere Carreres.

Per inscripcions a la conserjeria del F. C. R. La matrícula és gratuïta.

Partit Catalanista Republicà

REUNIO COMARCAL

Demà, diumenge, com ja tenim anunciat, tindrà lloc al "Foment Catalanista Republicà" de la nostra ciutat, la reunió de l'assemblea de les organitzacions del Partit a les comarques de Girona, adherides a la nostra organització política, per tal de tractar del plantejament de la lluita electoral per al primer Parlament de Catalunya.

La sessió està convocada per a les 3 de la tarda.

UNA ALTRA ENTITAT

Demés del "Foment Agrícola" de Llansà i d'"Agrupació Catalanista Republicana" de Sils, s'ha adherit al P. C. R. un nou centre fundat al poble de Les Preses, partit judicial d'Olot.

EL CURS DE GRAMÀTICA CATALANA

Cada dia augmenten els inscrits a la matrícula del primer curs de gramàtica catalana que sota la direcció del benllogut consoci senyor Pere Carreres, tindrà lloc al local de "P. C. R." els dimarts i divendres de cada setmana a les 10 de la nit.

La matrícula, que és lliure, està oberta a la secretaria de l'entitat patrocinadora.

Tot fa preveure que l'èxit del primer curs referit serà emarcable en tots conceptes.

El Sr. Caps i Arbolx, president de l'entitat i de l'assemblea, va referir-se en primer terme a la vida de l'entitat en aquests tres mesos darrer, evocant la significació i l'èxit de l'acte inaugural celebrat el dia 29 de juny darrer al Teatre Principal, en el que es posà de manifest la quantitat

matèrica catalana que sota la direcció del benllogut consoci senyor Pere Carreres, tindrà lloc al local de "P. C. R." els dimarts i divendres de cada setmana a les 10 de la nit.

La matrícula, que és lliure, està oberta a la secretaria de l'entitat patrocinadora.

Tot fa preveure que l'èxit del primer curs referit serà emarcable en tots conceptes.

LA REUNIO D'AHIR

En el "Foment Catalanista Republicà" es celebrà, ahir divendres, la reunió general de socs anunciada, per a tractar de les qüestions polítiques d'actualitat.

El Sr. Caps i Arbolx, president de l'entitat i de l'assemblea, va referir-se en primer terme a la vida de l'entitat en aquests tres mesos darrer, evocant la significació i l'èxit de l'acte inaugural celebrat el dia 29 de juny darrer al Teatre Principal, en el que es posà de manifest la quantitat

El Sr. Dalmau, fa història del passat i davant el criteri del secretari, manté el dictamen.

Es posa a votació nominal i queda rebutjat per vuit vots contra cinc a favor.

El Sr. Ribas explica el vot i diu que no havent-hi illegalitat vota a favor i ho fa de conformitat amb les seves creences liberals que tan combatudes han estat per part dels elements dretans i que ara, possiblement, ho seran per alguns elements del costat contrari, però que el seu vot és el recte sentir seu.

Queda damunt la taula la proposta sobre guarderia de nens i s'aprova el concurs per adquirir i gorres d'hivern per la Guarda municipal. S'acorda adquirir cinc exemplars de l'obra publicada pel Sr. Delgat d'Hisenda i fer imprimir els pressupostos.

S'acorda donar un ampli vot de confiança a la Comissió de Cultura per a l'organització de les Fires d'enguany.

A proposta del Sr. Vilardell s'acorda donar un vot de gràcies al major dom Sr. Sendra per la seva actuació a Barcelona en la visita del Sr. Azaña.

I no havent-hi res més a l'ordre del dia, la sessió.

FRIC

ANTENA

LLIBRES ESCOLARS

L'editorial "Dalmau Carles, Pla, S. A." acaba de posar al mercat un nou llibre escolar, titulat "Segon Llibre", del que és autor el dilecte i intel·ligent amic, senyor Joaquim Pla i Cargol.

La casa editora, que tan honora la nostra ciutat, segueix en aquesta nova publicació, el seu acreditat sistema de compaginar les excel·lències de la presentació amb la selecció del text, inspirat en un afany d'eficiència pedagògica, que aconseguirà fruits abundosos i es fa creditor de la millor palma acadèmica.

L'editorial escolar catalana no compta encara amb un abundant material, i la necessitat d'utilitzar-se es fa sentir més en aquest moment en que s'apropa l'implantació de l'autonomia en les institucions docents. A complir aquesta necessitat s'encamina l'esforç de la casa "Dalmau Carles, Pla, S. A." de Girona, com en són testimoni les seves anteriors publicacions i aquesta que motiva les presentacions ratlles, oferta amb totes les perfeccions que s'exigeix als manuals que han d'anar a les mans dels nostres infants.

El llibre conté lectures infantils, lliçons de coses, exercici de càlcul i d'atenció, desenvolupament de centres d'interès i nombrosos gravats.

Amb sols fullejar el llibre se'n presenten les qualitats excel·lents que reuneix, magnífic exponent de bon comès i índex de l'innombrable destinació que haurà d'aconseguir, motius més que suficients per a felicitar la casa editora i a l'autor del llibre, i per a felicitar-nos a nosaltres mateixos com a catalans i com a gironins.

FRISANÇA

Tots els catalans conscients tenen feta la mirada i Patència en els es-

INDUSTRIAL

L'amor a la teva mare t'obliga a escriure amb la llengua materna; amb la llengua que ella et parla.

Posa els rètols en català.

I la qualitat dels adherits al P. C. R. en les comarques de Girona.

Es referí després a la vida interior de l'associació durant l'estiu i posà de relleu la creixença assolida en el nombre de socs, puix que les altes depassen la seixantena, i ponderà l'assistència que presten gran nombre de militants a la vida ordinària del "Foment", confiant en què aquest impuls ascendent s'intensificarà cada dia més.

El senyor Colomer donà compte de les despeses extraordinàries fetes per a instal·lació del nou local social, a cobrir amb aportacions voluntàries dels socs, detallans els conceptes d'aquelles despeses i donant compte de com s'han anat cobrint gairebé en la seva totalitat. Confia en tenir salvat aquest pressupost en breu termini i encoratjà la subscripció de les cèdules de cooperació que resten per part dels que encara no hagin cooperat en aquesta tasca.

Seguidament el senyor Camps i Arbolx exposà la significació i transcendència de l'hora present i les circumstàncies que volten l'actuació del Partit Catalanista Republicà en general i en particular en les comarques gironines. Es referí a la declaració del Consell General el 12 de setembre passat i digué que sotmetia a la consideració de la general una proposta d'acord amb la Junta directiva, als efectes d'orientació.

Dita proposta, després d'un breu debat en el qual intervingueren els senyors Bota, Franquesa, Portes, Dorca, Pla, Colomer i Juher quedà redactada tal com segueix, essent aprovada per aclamació:

La significació patriòtica excepcional dels moments presents, així com les modalitats de la realitat política

a Catalunya, ens porten a assenyalar, com a orientació, l'adopció dels següents acords:

1.er La Junta general ratifica la seva conformitat amb l'orientació política seguida en les comarques de Girona per les organitzacions adherides al Partit Catalanista Republicà, per considerar concordant aquesta política amb la seguida en la nostra ciutat per "Foment Catalanista Republicà".

2.on La Junta general s'adhereix a la declaració del Consell Central del Partit Catalanista Republicà, de 12 de setembre darrer, en quan es refereix al plantejament de les vinentes eleccions a diputats del primer Parlament de Catalunya, per estimar que l'orientació assenyalada en aquella declaració està d'acord amb la política seguida a les nostres comarques i és la més beneficiosa als interessos de Catalunya.

3.er La Junta general acorda anar a la lluita electoral propera.

4.rt La Junta general, aplicant els principis sancionats a les particularitats de la lluita electoral a Girona, creu es pot establir, si les circumstàncies ho aconsellen, una coalició amb el "Partit Republicà Federal Nacionalista de les Comarques de Girona".

5.nt La Junta general considera que els candidats que representin el Partit, han d'ésser persones que, ultra llur solvència moral i llur mèrit, residixin en les nostres comarques i, en el possible, en els diversos nuclis comarcals.

Seguidament es nomenà els representants a l'Assemblea Comarcal que ha de tenir lloc demà, i es ciogué l'acte, que per l'entusiasme demostrat per tots, és auguri d'un brillant esdevenidor.

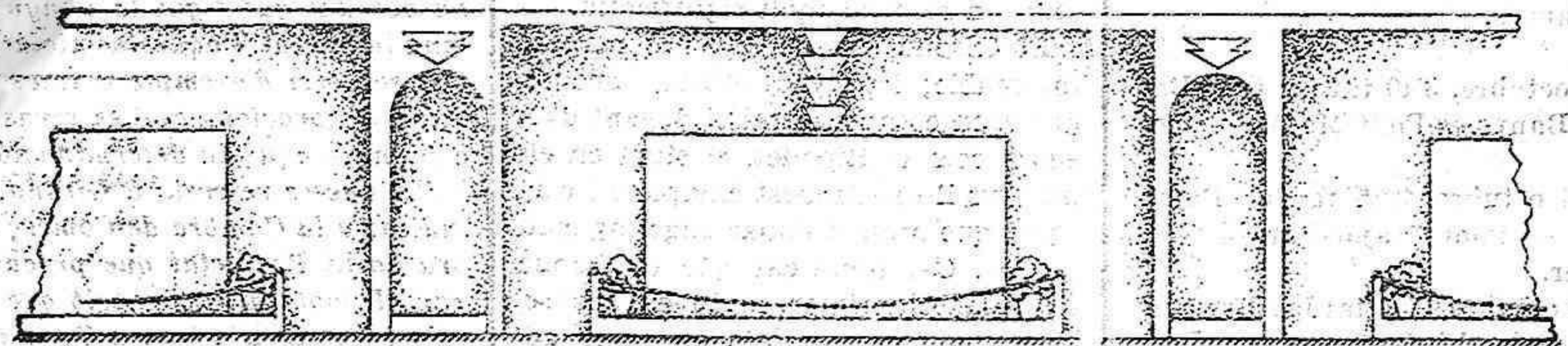
Oberta del 28 d'Octubre al 5 de Novembre

Emplaçada al centre del passeig de l'Avinguda de Ramon Folch

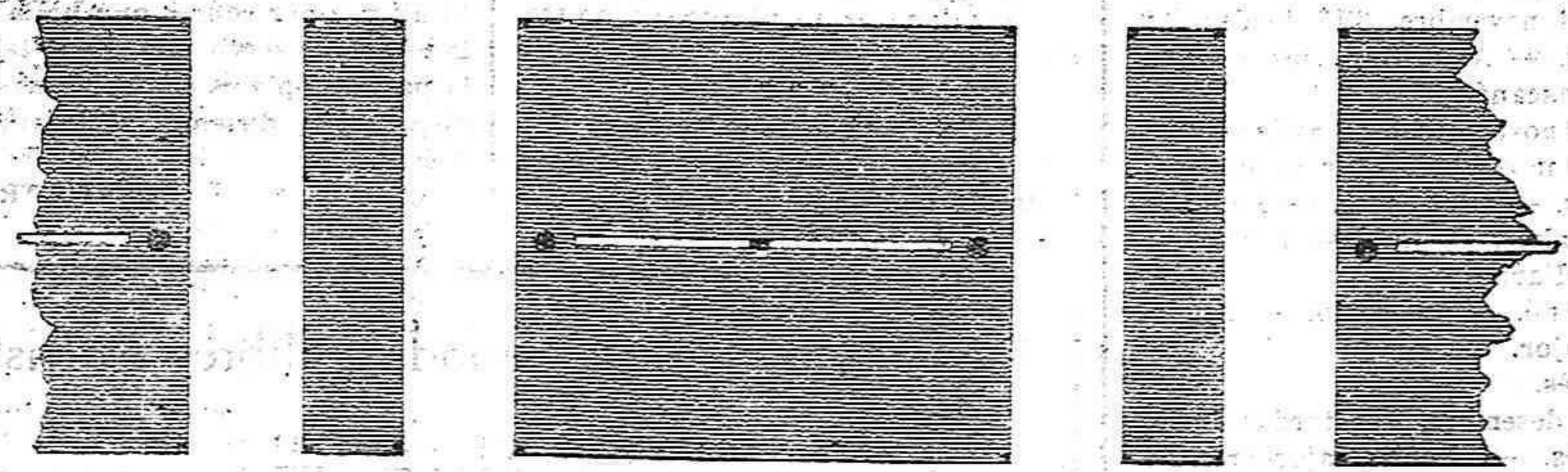
La PRIMERA FIRA COMERCIAL DE GIRONA ha de marcar la pauta d'una directriu ferma en els propòsits de cada u. El comerciant, cal que posi a l'abast del públic els seus productes, perquè aquest, al comprovar-ne les seves qualitats en sigui un consumidor entusiasta.

No desaproveu aquesta avinentesa que se us ofereix per a donar a conèixer als mils forasters que per Fires ens visiten, la millor mostra del vostre millorament comercial.

La PRIMERA FIRA COMERCIAL DE GIRONA és un esforç en el qual tots hi tenim de col·laborar perquè és fruit de la nostra vitalitat.

Detall dels "Stands"

Planta

Oficines: Secretaria de l'Ajuntament

